

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **G. G.**, zast. Mgr. Evou Kolbekovou, advokátkou, se sídlem Kladno, Kleinerova 24, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 8. 2005, č. j. 62 Az 113/2004 - 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna zástupkyně stěžovatelky, Mgr. Evy Kolbekové, advokátky, **s e u r č u j e** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu č. j. OAM-3493/VL-07-11-2004, ze dne 16. 12. 2004. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatelka v kasační stížnosti rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě proti uvedenému rozhodnutí stěžovatelka v obecné rovině namítala porušení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a § 12, § 91 zákona o azylu. Pokud jde o skutkové důvody, odkazovala na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. Požadovala, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě byla žaloba zamítnuta. Ve vztahu k souzené věci soud zejména uvedl, že ze spisu vyplynulo, že stěžovatelka dne 26. 11. 2004 obdržela správní vyhoštění z území České republiky a teprve následně požádala o udělení azylu správního vyhoštění, přičemž nebylo prokázáno, že by Ukrajinu opustila z důvodu pronásledování či odůvodněného strachu z pronásledování na základě skutečností vymezených zákonem o azylu. Dovodil tak naplnění ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a přisvědčil skutkovým závěrům žalovaného správního orgánu. Stejně tak neshledal porušení žalobou citovaných ustanovení správního řádu. S odkazem na výše uvedené pak dovodil nedůvodnost žaloby a žalobu zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka obecně formulovanou kasační stížnost, kterou opírala o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedla, že žalovaný správní orgán a krajský soud posoudily věc v rozporu s právním řádem, v rozporu se zákonem o azylu a „shledává tak vážná pochybení“. V kasační stížnosti rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z důvodu značné újmy na svých právech a porušení právních předpisů, k čemuž uvedla, že má reálnou obavu z opuštění České republiky, neb v zemi původu jí hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů (z jakých nespecifikovala). Stejně tak požádala o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti a tlumočníka. Na základě výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhla zrušení shora označeného rozhodnutí krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2005, č. j. 62 Az 113/2004 – 69, byla stěžovatelce pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně – Mgr. Eva Kolbeková, advokátka, se sídlem Kladno, Kleinerova 24, jejímž prostřednictvím byla kasační stížnost na výzvu soudu dále doplněna. V doplnění toliko zdůraznila, že kasační stížností napadá z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) a navrhla zrušení napadaného rozsudku; odkázala na předchozí podání ve věci.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil souhlas se závěry soudu a odkázal na správní spis. Uvedl, že námítky stěžovatelky jsou toliko obecného charakteru a dovozoval jejich nedůvodnost. Navrhl kasační stížnost zamítnout a odkladný účinek nepřiznat.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátkou.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského

soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadené rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud přezkoumával v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatelka kasační stížností uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 a) až d) s. ř. s.

Nejprve je třeba se vyjádřit k významu jednotlivých namítaných důvodů.

Význam prvního z uvedených důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávného posouzení právní otázky soudem“, spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Takováto pochybení v rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě však Nejvyšší správní soud neshledal.

Dále je třeba se vyjádřit k dopadu dalšího ustanovení a to § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., počítajícího s tím, že došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného písm. b) § 103 odst. 1 s. ř. s. („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení

ve smyslu tohoto zákonného ustanovení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Ani jeden z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. však Nejvyšší správní soud neshledal.

Důvody uvedené pod písm. c) v souzené věci nepřichází v úvahu, neb stěžovatelka nebrojí proti zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce a Nejvyšší správní soud se proto nezabýval ani jejich významem.

Konečně je třeba se vyjádřit i k významu posledního písmene cit. zákonného ustanovení, tj. písm. d) § 103 odst. 1 s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně posledně jmenovaný důvod, tedy že se jedná o nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ani takto vymezené důvody specifikované v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. však podle Nejvyššího správního soudu v souzené věci nenastaly.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu přitom stanoví, že žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, pokud stěžovatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko pro pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným nebezpečím.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka podala dne 3. 12. 2004 žádost o udělení azylu, ze které vyplynulo, že o azyl žádala z důvodu problému v rodině. Bydlela s dcerou a zetěm, „před rokem“ ji začal vyhánět z domu, v dubnu 2004 podstoupil operaci, při které mu amputovali nohu. Poté prohlásil, aby odešla z domu, dcera plakala, tak i jí vyhrožoval, že půjde také z domu. Stěžovatelka odešla žít ke známým, zeť ji řekl, že když se vrátí, že ji zabije. U známých bydlela týden, ti jí půjčili peníze a ona odjela do České republiky. Vlast opustila 30. 4. 2004. O azyl požádala, aby se nemusela vrátit na Ukrajinu. Z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky ze dne 15. 12. 2004 (nad rámec toho, co stěžovatelka uvedla v žádosti) vyplynulo, že stěžovatelka se na Ukrajině obrátila na místního policistu, který jí řekl, že jde o problém v rodině, který on řešit nebude. Dále stěžovatelka uvedla, že telefonovala se známými, které má v České republice, ti jí řekli, že tady může vydělat nějaké peníze a poradili jí, aby odjela do České republiky. Z protokolu dále vyplývá, že stěžovatelka o azyl požádala z důvodu legalizace pobytu, dne 26. 11. 2004 jí bylo uděleno správní vyhoštění z důvodu nelegálního pobytu, a to na dobu tří let. Na území České republiky stěžovatelka pobývala nelegálně a pracovala zde.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatelka neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, a že naplňuje podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení.

Skutečnost, že stěžovatelka na území České republiky nelegálně pobývala a také nelegálně pracovala, a teprve po zadržení policií a udělení správního vyhoštění požádala o azyl, svědčí o účelovosti žádosti. Nejvyšší správní soud odkazuje pro podporu tohoto svého závěru např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, ve kterém bylo uvedeno, že *...Žádost o azyl podaná nikoliv bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti....*

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně namítala zejména porušení správního řádu a porušení zákona o azylu, jakož i nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. Ani jedno tvrzení však nijak nekonkretizovala. Nejvyšší správní soud obě rozhodnutí řádně přezkoumal a dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Stejně tak rozhodnutí krajského soudu odpovídá zjištěným skutečnostem a bylo vydáno v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud uvádí, že námitky stran skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu jsou plně konzumovány již tou skutečností, že žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud i v tomto případě pro podporu svých tvrzení odkazuje na dosavadní judikaturu, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, sp. zn. 4 Azs 300/2004, ze kterého mj. vyplývá, že *byla-li žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná,*

nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu.

Lze tedy shrnout, že i Nejvyšší správní soud se se skutkovým hodnocením a následnými závěry provedenými, ať již žalovaným správním orgánem, tak i krajským soudem, ztotožňuje a plně na ně odkazuje. Žalovaný správní orgán i krajský soud postupovaly správně, pokud na základě výše popsaného skutkového stavu žádost o udělení azylu posoudily jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatelky, Mgr. Eva Kolbeková, byla ustanovena soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 7 v návaznosti na § 120 s. ř. s. označené zástupkyni za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 2150 Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby [á 1000 Kč - § 11 odst. 1 písm. b), d), ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky] a dvou režijních paušálů (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu